

Mówią o dymce

Uprawa cebuli z dymki pozwala na uzyskanie wczesnych i stabilnych plonów nawet przy niezbyt sprzyjającym przebiegu pogody w trakcie sezonu wegetacyjnego. O zaletach produkcji cebuli z dymki oraz organizacji handlu dymką rozmawiałam z przedstawicielami dwóch firm – polskiej i holenderskiej – specjalizujących się w sprzedaży tego materiału rozmnożeniowego.

UPRAWA

32

Maciej Jazic
Właściciel firmy VSeeds Trade

VSeeds Trade Maciej Jazic to firma specjalizująca się w dystrybucji cebuli dymki, nasion cebuli oraz sadzeniaków ziemniaka. Oferta dymki obejmuje odmiany produkowane w profesjonalnych gospodarstwach zlokalizowanych głównie we Francji, Holandii i Belgii.

VSeeds Trade proponuje swoim klientom zarówno nasiona cebuli, jak i dymkę – w jakich sytuacjach w Pana opinii uprawa z dymki jest bardziej wskazana, kiedy natomiast lepiej zastosować siew nasion?

Tradycyjnie uprawę cebuli z dymki poleca się producentom, którym zależy na bardzo wczesnym plonie. Produkcja z dymki sadzonej wiosną pozwala uzyskać plon wcześniejszy o 4 tygodnie

w porównaniu z uprawą z siewu nasion. Nie jest to natomiast jedyne wskazanie do zastosowania tej metody uprawy. Efektywna produkcja cebuli z siewu nasion możliwa jest tylko na glebach niezdegradowanych, o dobrej strukturze i odpowiedniej zwięzłości oraz zawartości próchnicy, najlepiej przy zastosowaniu nawadniania i precyzyjnej agrotechniki. Dymka jest pod tym względem znacznie mniej wymagająca i daje możliwość wykorzystania pod cebulę trudniejszych stanowisk np. gleb klasy IVb lub V, czy też pól na których warzywo to uprawiane było w monokulturze przez wiele lat i cebula z siewu na nich zawodzi. Warto jednak pamiętać, że cebula uprawiana z dymki nie nadaje się do długiego przechowywania stąd w celu uzyskania towaru o dobrej trwałości przechowalniczej należy zdecydować się na uprawę z siewu nasion.

Na rynku dostępna jest dymka wielu odmian cebuli, jest ich również sporo w Państwa ofercie. Czym należy się kierować przy wyborze odmiany i kalibru dymki?

Nasza oferta obejmuje 23 odmiany cebuli, wśród których są zarówno dymki do uprawy wiosennej o różnej wczesności i barwie łuski, jak i dymki zimujące. Zwykle plantatorzy prowadzący produkcję cebuli na dużą skalę przy wyborze odmiany kierują się wymaganiami odbiorców. Większe dylematy mają mniejsi producenci, którym doradzamy

uwzględnienie przeznaczenia uprawy, warunków glebowych, płodozmianu oraz precyzji zabiegów agrotechnicznych. W przypadku produkcji na zbiór pęczkowy lub z przeznaczeniem do obierania plantatorom zależy przede wszystkim na wczesności, mniej na konkretnym odcieniu łuski. Zwykle im wcześniejsza jest odmiana, tym mniejszy daje plon, dlatego producent musi zdecydować czy bardziej opłaca mu się zebrać bardzo wcześnie mniej towaru, czy też więcej w późniejszym terminie. Istnieje jeszcze jedna zależność związana z wczesnością – im większa jest średnica dymki, tym cebula wcześniej osiąga dojrzałość zbiorczą, pozwala to na sterowanie terminem zbioru np. wczesna odmiana uprawiana z dymki drobnej (8–14 mm) może osiągnąć dojrzałość zbiorczą w tym samym czasie co odmiana średnio późna uprawiana z dymki o średnicy 17–21 mm. Najwcześniejsze zbiory uzyskuje się stosując dymkę odmian wczesnych w największym kalibrze. Warto wiedzieć, że średnica dymki determinuje również wielkość plonu – uprawiając na jednej części pola cebulę z dymki o małej średnicy a na drugiej części tę samą odmianę z dymki „grubej” większy plon zbierze się z drugiej części.

W przypadku uprawy na zbiór cebul z suchą łuską cechy odmiany, na które należy zwrócić uwagę, poza wczesnością, to: kształt cebul, barwa i trwałość łuski, a w przypadku zbioru mechanicznego również twardość cebul.

Jak wspomniałem oprócz przeznaczenia cebul przy wyborze odmiany i kalibru dymki konieczne jest wzięcie pod uwagę warunków glebowych na planowanych pod obsadzenie polach i sposób prowadzenia uprawy. Na słabsze stanowiska oraz takie, na których często uprawiano warzywa cebulowe polecamy dymkę o średnicy 14–17 lub 17–21 mm odmian mniej wymagających, gdyż większa dymka jest mniej wrażliwa na trudne warunki uprawy. Podobne zalecenia dajemy plantatorom, którzy nie stosują nawadniania i/lub nawozów uprawy na

podstawie ogólnych wytycznych bez uprzedniego badania zasobności gleby w składniki pokarmowe.

W przypadku gleb utrzymanych w dobrej kulturze, przepuszczalnych i próchnicznych można zaryzykować sadzenie dymki o najmniejszym kalibrze i co się z tym wiąże najtańszej – jednak zazwyczaj doradzamy odbiorcom, aby kupili dymkę w dwóch kalibrach – wówczas cebula z większych wysadków będzie się nadawała do zbioru kilka dni wcześniej, niż ta z wysadków mniejszych, pozwoli to rozłożyć zbiór w czasie. Informacje o cechach i wymaganiach wszystkich odmian, które mamy w swojej ofercie zdobywamy przede wszystkim na podstawie doświadczeń porównawczych prowadzonych corocznie w naszym gospodarstwie. Pozwalają nam one określić wczesność i plonowanie odmian w polskich warunkach klimatyczno-glebowych i dostarczać swoim odbiorcom, w pakiecie z dymką, fachowe doradztwo.

Jakie są różnice w uprawie ozimej z dymki oraz tej z wiosennego sadzenia?

Wybór odmian dymki przeznaczonych do uprawy ozimej jest znacznie mniejszy niż tych do uprawy wiosennej. Wspólną cechą odmian zimujących jest nieco większa skłonność do wybijania w pędy kwiatostanowe, jednak ich zbiory przypadają o ponad 2 tygodnie wcześniej niż najwcześniejszych odmian z wiosennego sadzenia. Istnieją pewne różnice w uprawie ozimej i wiosennej – w pierwszym przypadku dymkę należy sadzić o ok. 0,5 cm głębiej (warstwa gleby przykrywającej cebulki powinna wynosić ok. 2 cm), dodatkowo w uprawie ozimej więcej uwagi wymaga walka z chwastami – ochrona herbicydowa powinna być prowadzona od początku produkcji. Z racji tego, że materiał nasadzeniowy znacznie dłużej znajduje się w glebie wymaga również intensywniejszej ochrony chemicznej przed chorobami – w tym przypadku zaprawianie dymki jest szczególnie wskazane.

Nasza firma oferuje 3 odmiany do uprawy ozimej, różnią się one między sobą tolerancją na mróz, kształtem cebul oraz wczesnością.

VSeeds Trade jest dystrybutorem dymki produkowanej przez inne podmioty. Jak wygląda droga dymki od producenta do plantatora?

Producenci dymki, z którymi współpracujemy działają w większości w krajach

Europy Zachodniej. Objęci są oni m.in. kontrolą Naktuinbouw (Holenderska Inspekcja Nasienna). Dymka produkowana jest z nasion pochodzących z naszego gospodarstwa nasiennego zlokalizowanego w miejscowości Kuchary k. Kalisza. Po zbiorach przez okres spoczynku dymka składowana jest w przechowalniach producenta w ściśle kontrolowanych warunkach. Towar transportowany jest do Polski bezpośrednio przed rozpoczęciem sezonu w samochodach chłodniach po uprzedniej kalibracji i pakowaniu (najczęściej w 25-kilogramowych workach ułożonych na paletach). Po dotarciu do kraju jak najszybciej wydajemy go klientom. Każda partia towaru posiada pełną dokumentację i paszporty fitosanitarne, dodatkowo z każdej partii pobieramy próby, które przechowywane są na wypadek wystąpienia reklamacji towaru. Na życzenie klienta za dopłatą dymka może zostać profesjonalnie zaprawiona przeciwko chorobom, co w znaczny sposób wpływa na zdrowotność roślin.

W handlu spotyka się dymkę z różnych źródeł – jak rozpoznać towar złej jakości?

Zakup dymki z niepewnego źródła, porażonej przez patogeny może oznaczać dla rolnika potrójną stratę: po pierwsze prowadzi do zainfekowania pola, czego skutki odczuwalne będą przez kilka kolejnych sezonów, powoduje zwiększenie wydatków na ochronę plantacji i ogranicza plonowanie roślin (znacznie mniejszy udział plonu handlowego).

Pierwszą rzeczą, która powinna wzbudzić podejrzenia co do źródła pochodzenia i jakości dymki są uchybienia formalne ze strony sprzedawcy: brak standardowych dokumentów magazynowych, odpisów paszportów fitosanitarnych na workach dymki oraz niechęć do wydawania dowodu transakcji – paragonu fiskalnego lub faktury VAT stanowiących podstawę ewentualnej reklamacji. Kolejną kwestią to cechy samej dymki, która jest materiałem rozmnożeniowym o mniejszej trwałości niż nasiona, dlatego bardzo łatwo ją „zepsuć” przechowu-

▶ jąc i transportując w nieodpowiednich warunkach. Przede wszystkim dymka nie powinna być wilgotna i miękka, niedopuszczalna jest również obecność młodych korzeni i szczypioru. Warto wrywkowo kontrolować masę worków z dymką – ubytek rzędu 1%, czyli do 0,25 kg na 25-kilogramowym worku jest wynikiem naturalnych procesów zachodzących w cebulkach, jednak gdy ubytek masy jest większy np. worek zamiast 25 kg waży 24,5 lub mniej oznacza to, że towar dłużej czas przechowywany był w niewłaściwych warunkach lub jest stary. Istotną cechą świadczącą o jakości dymki jest również jej zapach – nie powinno się jednak kontrolować pojedynczego worka podanego przez sprzedawcę, gdyż obce zapachy mogły w nim ulec zwietrzeniu. Najprostszym testem jest przyłożenie dłoni złożonych w „daszek” do worków z dymką ułożonych na palcu – zapach pod „daszkiem” powinien być typowo cebulowy, woń grzybów lub zgnilizny świadczy o porażeniu towaru przez patogeny.

REKLAMA

codziennie ogrodingo.pl

The image shows a collage of several screenshots from the website **ogrodingo.pl**. The main header of the website is visible at the top of the screenshots, featuring the site name and navigation tabs like 'Uprawy', 'Rynki i prawa', 'Ochrona roślin', 'Technika', and 'Nauka'. One prominent article is titled 'Nielatwy ekologiczny biznes' (An unprofitable ecological business), which discusses the challenges of organic farming. Another article is 'Owoce i warzywa chcemy sprzi rekompensaty - ostatecznością' (Fruits and vegetables we want compensation - as a last resort). There are also advertisements for 'Nutribor' and a section for 'Najpopularniejsze' (Most popular) featuring a 'Zestaw sadowniczy 80' (80-piece fruiting set) and 'Pakiet 25-letni w etykiecie' (25-year package in a label). At the bottom left, there is a red button with the text 'www.ogrodingo.pl' and a mouse cursor pointing to it.